1836. No. 35.

DRENTSCHE COURANT.

VRIJDAG, DEN 29 APRIL.

AMSTERDAM, den 24 April.

Heden morgen heeft de Koninklijke Familie de godsdienst-oefening in de Nieuwe kerk, onder het gehoor van ds. *Mackay*, bijgewoond, en is vervolgens ten 1 ure naar de residentie teruggekeerd. Zijne Majesteit heeft den heer Burgemeester dezer hoofdstad, mr. *W. D. Cramer*, Hoogstdeszelfs tevredenheid over de ontvangst hier ter stede betuigd, en hem het ordeteeken van den Nederlandschen Leeuw geschonken.

's GRAVENHAAG, den 24 April.

HH. MM. de Koning en de Koningin, benevens de verder Koninklijke Gasten, zijn heden uit Amsterdam alhier teruggekeerd.

— Den 25 April. Morgen zullen de werkzaamheden der Staten-generaal, in eene vereenigde zitting der beide Kamers, gesloten worden.

De Schout-bij-nacht *Ziervogel*, die benoemd is tot opperbevelhebber over het aan den Hekter liggende eskader, is gisteren [illegible], en heeft, onder het lossen van het geschut van de ter reede liggende schepen van oorlog, aan boord van het fregat *de Maas*, het bevel aanvaard.

LONDEN, den 23 April.

Eene motie van den heer *P. M. Stewart*, de Russische politiek, inzonderheid het bezetten van Kraku en den invloed van Rusland op de handelsbetrekkingen tusschen Groot-Brittanje, Turkije en Perzie betreffende, is woensdag in het Lagerhuis gedaan. Hij poogde met bewijzen aan te toonen, hoe aanmerkelijk de handel op Turkije in de laatste jaren was toegenomen, en hoe noodzakelijk het krachtig beschermen daarvan moest geacht worden. De admiraal sir *E. Codrington* ondersteunde hem en maakte het Huis oplettend op de magt der Russische marine, die hij, tijdens den slag bij Navarino, gelegenheid gehad had van nabij te leeren kennen. Om den oorlog te voorkomen, beweerde hij, moest men zich, volgens den ouden stelregel, op eene indrukwekkende wijze wapenen.

Lord *Palmerston* heeft op dit een en ander geantwoord, dat de Regering besloten had een' agent naar Krakau te zenden, waardoor het eerste gedeelte van het voorstel van zelf verviel, terwijl, wat het tweede betrof, zij steeds alles bleef aanwenden ter handhaving van 's Lands belangen, zoodat daartoe thans geene nieuwe stappen vereischt werden, vooral daar Silistria en andere bezette punten eerlang door de Russen stonden verlaten te worden.

Nadat ook sir *R. Peel* het gevaarlijke eener noodeloze uitdaging van Rusland had aangetoond, heeft de heer *Stewart* zijn voorstel ingetrokken.

— Het schijnt zeker, dat weder een groot aantal zeesoldaten naar de noordkust van Spanje vertrekt, waardoor lord *John Hay* nagenoeg drie duizend man onder zijne orders zal hebben, die men voldoende acht om de kust te beschermen en de zeeplaatsen in bezit te nemen en te bezetten. Van Bilbao is heden bericht ontvangen, dat een gedeelte van het Britsch legioen last bekomen heeft om zich naar die plaats te begeven, ten einde met de troepen onder de bevelen van zijn Lordschap mede te werken tot verdrijving der Carlisten in die omstreken.

Majoor *Owen*, die de vertrekkende troepen zal commandeeren, wordt voor een officier van ongemeene bekwaamheden gehouden.

— Prins *Ferdinand* van Portugal is den 8sten dezer te Lissabon aangekomen.

PARIS, den 22 April.

De Gedeputeerden hebben gisteren hunne beraadslagingen voortgezet over de verdere bepalingen, ten aanzien van den invoer van vreemd ijzer. Al de aangewende pogingen, om den invoer van het Belgische, en wel bijzonder het gesmeed ijzer, eenigermate te bevorderen, zijn mislukt, en de meerderheid der Kamer heeft besloten, om de op dat stuk bestaande verordeningen onveranderd te laten.

Gisteren heeft de Kamer de vraag over het al of niet verminderen van het regt op den invoer van ijzeren baren, voor den aanleg der spoorwegen, behandeld. Uit den aard der zaak is daarbij het meerdere of mindere nut van de ijzeren spoorwegen ter sprake gekomen. De heer *Ch. Dupin* heeft zich opgedaan als een dergenen, welke beweren, dat de bestaande middelen van gemeenschap, behoudens verbetering en vermeerdering, voldoende zijn; dat de aanleg der bedoelde spoorwegen derhalve niet hoog noodig moet worden geacht, en dat die aanleg voorts nog in zeker opzigt als niet zeer nuttig zoude

kunnen worden beschouwd, uithoofde van het nadeel, het welk dezelve aan onderscheidene takken van volksnijverheid konde toebrengen, alleen ten behoeve van eenige groote kapitalisten.

De heer *Jaubert* heeft begrepen, dat de Fransche ijzergieterijen jaarlijks genoeg baren konden leveren voor den aanleg van ijzeren spoorwegen van zestig uren wegs, en dat dergelijk een aanleg voorerst genoegzaam konde worden geacht.

De rapporteur heeft het nut der spoorwegen met kracht verdedigd, en derhalve eene uitbreiding van het regt op den invoer van ijzeren baren aangeprezen.

De minister *Thiers* heeft zich in het algemeen aan de zijde van de voorstanders van de bedoelde wegen geschaard, doch tevens erkend, dat de kosten van aanleg zeer hoog zijn, en gemiddeld berekend moeten worden op 800,000 fr. voor elk uur wegs. Hem is voorgekomen, dat men, in den tegenwoordigen stand der zaak, het voordeel der levering aan de Fransche ijzergieterijen konde gunnen, maar, bij den aanleg van meerdere spoorwegen, dus gevorderd, in de wet voor de concessie gunstige bepalingen voor den invoer van vreemde baren konde inlasschen. Hij heeft aangemerkt, dat er thans in geheel Frankrijk aan den aanleg van slechts éénen spoorweg wordt gearbeid, dien van Parijs naar St. Germain; dat zich, wel is waar, vreemde kapitalisten [illegible] leg van den weg van Parijs naar België, doch dat deze met groote moeilijkheden te kampen hebben, die de minister van koophandel thans tracht uit den weg te ruimen.

Bij stemming is het voorstel, om den invoer van vreemde baren, ter bevordering van den aanleg van ijzeren spoorwegen, met eene geringe meerderheid, *verworpen*. Dat besluit schijnt de voorstanders van het afgetreden ministerie niet te mishagen, welke niet zullen aantemerken, dat van de drie spoorwegen, welke thans in Frankrijk in werking zijn, een, na verloop van eenige jaren, eenige renten begint op te leveren; van eenen tweeden de actien, met 30 pc. verlies, worden verkocht, en de derde bankroet is verklaard.

— De maarschalk *Clauzel* is, na den laatsten stam der Arabieren in het gebergte, welke nog tegenstand bood, te hebben bevredigd, den 13den te Algiers aan boord gegaan, en den 16den in de haven van Mahon binnengeloopen.

Het Engelsch Kabinet wendt, zegt men, groote moeite aan, om het Fransche tot dadelijke interventie te bewegen, doch zou tot nog toe steeds ontwijkende antwoorden bekomen hebben.

— De Poolsche uitgewekenen, aan welke last gegeven is Parijs te verlaten, hebben zich tot den Minister van Binnenlandsche Zaken gewend, om hem te betuigen, dat zij verre af zijn geweest van het oogmerk om Frankrijk te beleedigen, en dat het hun onverklaarbaar voorkomt, hoe hunne bewuste acte van confederatie hun ten kwade gednid kan worden in een land, dat meermalen openlijk verklaard heeft de handhaving der poolsche onafhankelijkheid als een onmisbaar vereischte voor het evenwigt van Europa aan te merken. Zij eindigen met het verzoek om het genomen besluit in te trekken, doch de Regering heeft geantwoord daarvan niet te kunnen afwijken. De Oppositie verwijt haar, zich hierin door de bedreigingen van den Russischen Ambassadeur te hebben laten dwingen.

— Uit Madrid meldt men, dat de beraadslagingen over het adres van antwoord zijn geëindigd, en dat het artikel, waarin over de zoogenaamde wet van vertrouwen, aan het Ministerie verleend, gesproken wordt, met 97 tegen 17 stemmen is doorgegaan, waardoor de Ministers de bevoegdheid behouden om naar welgevallen over de geldmiddelen te beschikken. Deze uitslag der stemming kan als eene groote zegepraal voor den heer *Mendizabal* beschouwd worden. Tusschen de heeren *Arguelles* en *Barrio-Ayosa* is, in den loop der discussien, twist ontstaan over het al dan niet inroepen van vreemde hulp. Laatstgenoemde, die afgevaardigde van Pampeluna is, beschuldigde den eerste, dat hij het inroepen van zoodanige hulp [illegible] gezien had, men bijstand zou zoeken, al ware het, zeide hij, van de kozakken, ja van den duivel. De heer *Arguelles* antwoordde, zich nooit tegen eene vreemde *medewerking* verklaard te hebben, mits die voor rekening van het Spaansch Gouvernement geschiedde, maar geene *interventie* te willen, bij welke de troepen van andere Mogendheden op zichzelve zouden werkzaam zijn.

— Volgens brieven uit St. Sebastiaan waren [illegible] Engelsche schepen met landingstroepen in het gezigt. Dom *Carlos* was nog altijd te Ellorio. Zijne vrienden verspreidden het gerucht, dat hunne magt in Gallicië toenam en dat *Lopez* de omstreken van St. Jago bezette.

Het innemen van Lequeitio door de Carlisten schijnt zich te bevestigen, in weerwil der tegenstrijdige geruchten, die deswege sedert de ontvangst van het eerste berigt hebben geloopen.

— Den 23 April. Het Ministeriële avondblad meldt het volgende:

»Het Gouvernement heeft belangrijke tijdingen uit Konstantinopel en Weenen ontvangen. Rusland heeft er in toegestemd, om de som, welke de Porte nog schuldig was volgens het tractaat van Adrianopel, bijna om een vierde te verminderen. De aldus verminderde schuld zal betaald worden in twee termijnen, en dadelijk na de eerste betaling dezer termijnen, zal

de vesting Silistria ontruimd worden door de Russische troepen, die volgens het tractaat van Adrianopel daar mogten blijven tot aan de geheele afdoening der oorlogs-contributie. Men twijfelt er niet aan, of de Porte zal, met behulp van deze inwilligingen, en met de geldelijke hulpmiddelen, waarover zij beschikt, zeer spoedig in staat wezen, om weder in het bezit van Silistria te komen.

» Het Oostenrijksche bewind heeft de noodige bevelen gegeven, om zijn leger dermate te verminderen, dat hetzelve terug gebragt worde op denzelfden voet als voor de revolutie van 1830. Het corps mobile troepen, hetwelk gevoegd was bij de garnizoenen van Italie, zal van 60,000 tot 20,000 man verminderd worden. Wij wenschen ons geluk met de mededeeling van deze voor al de vrienden des vredes zoo aangename berigten.

FRANKFORT, den 22 April.

Het schijnt zich te bevestigen, dat de Pauselijke Nuntius in Zwitserland naar Rome was opgeroepen, waaruit men meende te mogen opmaken, dat de Paus zou toegeven aan de eischen der Duitsche Conferentie en zijne tegenwerping [illegible] der [illegible] Jure.

In [illegible] wordt gezegd, dat Z. Heil. de beoordeeling der Oostenrijksche en Fransche Hoven had aangenomen, ter vereffening der geschillen van den H. Stoel met de Zwitsersche Kantonsregeringen.

— Naar men verzekert zou, ten gevolge der overeenkomsten te Londen gesloten, [illegible] revolutionaire propaganda bestaan, en dat Zwitserland het middelpunt daarvan uitmaakt; ten gevolge van welke ontdekkingen de groote Mogendheden van het Vasteland vereenigde pogingen dachten aan te wenden, om het Bondgenootschap uit te noodigen tot de in het werk stelling van zoodanige maatregelen, als meest geschikt zijn om de revolutionaire buitenlanders, welke zich op Zwitsersch grondgebied ophouden, onschadelijk te maken.

— De voorgenomen reis van Z. K. H. den Prins van Oranje naar Londen houdt ook de duitsche dagbladen bezig. In een daarvan wordt verzekerd, dat zij het gevolg zou zijn der persoonlijke begeerte van den Koning van Engeland, om Z.K.H. te ontmoeten.

Onder de gissingen, wegens het doel dezer reis verspreid, behooren die aangaande eene huwelijksverbindtenis van Prinses *Victoria* met een der Nederlandsche Prinsen en omtrent het weder opvatten der onderhandelingen wegens de Belgische questie.

ASSEN, den 26 April.

Heden is alhier een detachement van het Garnizoen van Groningen door getrokken, zich begevende naar de gemeente Diever, ten einde bij de publieke werken, die aldaar worden uitgevoerd, de goede orde te verzekeren. De hoogende geruchten, als of daar werkelijk reeds verregaande verkeerdheden zouden hebben plaats gehad, zijn overdreven.

Redevoering, van den heer VAN NES *over de laatstelijk voorgedragene Financiële wetten, gehouden in de Tweede Kamer der Staten-Generaal.*

De eerste omstandigheid, waarop de aandacht bij de inzage dezer concept-wet moet vallen, is de voordeelige staat van onze Oost-Indische bezittingen, waardoor de Hooge Regering in de mogelijkheid gesteld wordt, om bij de tegenwoordige voordragt uit die nieuw geopende bron zoo ruim te schoppen ten behoeve van 's lands finantien te putten.

Dezen gunstigen toestand der Oost-Indische zaken mogen wij dank weten aan het Koninklijk beleid in de keus der opperste gezagvoerders aldaar, en vervolgens aan die mannen zelve, die deze hoogstbelangrijke kolonie sedert de teruggave uit Engelsch beheer, uit haren vervallen staat wisten op te kweeken, en aan het vaderland nuttig en dienstbaar te maken: aan die mannen, zeg ik, die door een verstandig bestuur, door voorbeeld en door overleg, den zedelijken, zoowel als den huishoudelijken en eindelijk ook den finantiëlen toestand dier kolonie aanmerkelijk hebben opgeheurd en verbeterd, en zoo doende haar in staat gesteld, om die heerlijke vruchten op te leveren, waarover elk vaderlander zich thans mag verheugen!

Behoef ik wel den eersten Gouverneur-Generaal van Nederlands Indie, den edelen *van der Capellen*, te noemen, wiens tienjarig beheer steeds in dankbaar aandenken op Java zal blijven; behoef ik wel te herinneren dat, ook hier te lande, slechts één stem bestaat om 's mans lof te verkondigen, één stem van allen, die onder zijn bestuur in die kolonie geleefd hebben?

Elken regtschapen Nederlander was het leed, dien man door [illegible] te zien vervangen, maar vervolgens mogt de keus van onzen geëerbiedigden Monarch aanleiding door de meest gelukkige uitkomst bekroond worden, en wij zijn nu aan het genie en aan de mannelijke volhardling van den tegenwoordigen Minister van Kolonien, gedurende zijn beheer op Java, die hoogstbelangrijke instellingen, en ten gevolge daarvan ook die kostbare vruchten verschuldigd, welke het vaderland, in den tegenwoordigen nood, nu van die onschatbare volplanting mag inoogsten.

Indien er aanvankelijk nog twijfel bestaan heeft aan den goeden uitslag der maatregelen aldaar door hem ingevoerd, dan was het omdat men zich naauwelijks zulke treffelijke uitkomsten durst voor te stellen, en indien er ook thans nog vrees voor de duurzaamheid van die uitkomsten bestaat, dan wordt die vrees daaraan toegeschreven, dat vele regtschapen Nederlanders zich naauwelijks met het behoud van zoo veel goeds durven vleijen, vooral na de ondervinding van zoo vele teleurstellingen, van zoo vele rampen, die het lieve vaderland in de laatste jaren hebben getroffen.

Laat ons hopen, Ed. Mog. Heeren! dat die bezorgdheid dit maal ongegrond zal wezen, laat ons hopen, dat Nederland het behoud van deszelfs financien, van krediet, en van bloei, aan het voortreffelijk overleg van den vaderlandslievenden *van den Bosch* zal mogen dank weten.

De diensten, aan het Vaderland gedaan, verschaffen aan ons eene aangename taak, de zorg hunnelijk, om die kostbare vruchten wel te besteden, en het is daartoe, dat wij thans door Z. M. worden geroepen.

De Hooge Regering is van oordeel, dat Nederlands Indie thans in staat is, om de schatten, bevorens tot behoud daarvan aangewend, aan het Moederland te vergoeden, en het is genoegzaam gebleken, dat de menigvuldige en herhaalde

opofferingen van dat Moederland niet beneden de 200 millioenen guldens geraamd kunnen worden: indien er dan eene schuld op dien grond ten laste der Overzeesche Bezittingen gecreëerd wordt, dan had ik gewenscht, dat dezelve ook tot dat beloop van 200 millioenen of daaromtrent ware opgevoerd geworden; de gelegenheid daartoe bood zich nu van zelve aan, daar de uitgifte dezer Oost-Indische obligatien volgens art. 3 der voorgestelde wet onder letter A, *in de eerste plaats*, zal dienen *tot vermindering der vijf per cents werkelijke schuld*, maar nu deze 5 percents schuld bedraagt bijkans 200 millioenen, dus nagenoeg eene gelijke som! Die som is de diepste wonde door den Belgischen afval aan het Vaderland toegebragt, en het zoude voor ons regt bemoedigend geweest zijn, om de genezing daarvan uit onze kolonien te ontleenen. De tegenwoordige voordeelen van Indië schijnen de uitvoerlijkheid van zulk een ontwerp te waarborgen, en de gewone begrootingen van den Staat werden dan zoo doende nu reeds aanvankelijk voor vier vijfde gedeelten van het gansche nieuwe Nederlandsche 5 percents schuld verligt.

Maar het is niet gelukt om de Hooge Regering in dit denkbeeld te doen deelen; zij beperkt hare voordragt tot een beloop van 140 millioenen, en ik zie geen reden, waarom wij niet ook die mindere som zouden aannemen! De uitwerking van den nu voorgestelden maatregel is deze, dat de begrooting der vaste inkomsten van den Staat, waarover de wetgeving beschikt, voortaan met de aanzienlijke som van vijf millioenen en zes tonnen gouds jaarlijks vermeerderd wordt, en dat de wetgeving derhalve eene nieuwe bron van inkomsten voor haar geopend ziet, waarover zij met gepast overleg kan beschikken.

Bij de onzekere toekomst van alle wereldsche zaken, meen ik nog een ander nut in den voorgestelden maatregel te zien. Indien ooit het lot van toekomstigen staat [illegible] Vaderland van deszelfs onschatbaar kleinood, de Oost-Indische bezittingen beroofde, dan zoude het regt der volkeren ten minste de schuld van het verpande goed mede op den overweldiger doen overgaan; de waarborg van dezen Staat, die thans onontbeerlijk is, werd dan welligt mede overgenomen, en het Vaderland van die verpligting met eere ontslagen;

Ik kan mij derhalve met dit gedeelte der wet, zoo als dezelve thans voorgesteld is, wel vereenigen; want eene andere vraag zoude het wezen, of het thans reeds tijd is, om uitgifte van die 4 percents obligatien te doen, thans nu deselve nog met verlies van eenige percenten van het kapitaal geplaatst zouden moeten worden, en de besparing van eenige renten alweder door vermeerdering van kapitale schuld gekocht zoude worden. Maar het 3de art. der wet heeft hierin voorzien, en de uitgifte zal dan eerst kunnen geschieden, wanneer de tijd daartoe, naar het oordeel der wetgeving, geboren zal wezen! Dit kardinale punt is van de zijde der Hooge Regering geheel toegegeven, en ik vertrouw, dat deze Vergadering dan eerst in die uitgifte zal bewilligen, wanneer die obligatien a pari gerealiseerd zullen kunnen worden; in dat geval zouden wij ons allen verheugen in de geopende gelegenheid, om de nieuwe 5 percts. schuld langs een geleidelijken weg in 4 percts. obligatien te zien veranderen.

[*Het vervolg hierna.*]

SCHIERMONNIKOOG, den 15 April.

Treurig is de toestand op het eiland Schiermonnikoog (provincie Friesland). Meer dan zeventig weduwen en eene menigte weezen, door smartvolle verliezen op zee van eenen verzorger beroofd, verkeeren in diepe armoede, — vele oude zeelieden, met ligchaams-gebreken bezocht, zijn buiten staat hun brood te verdienen, — de weinige gegoede inwoners, die hier voorheen zoo veel mogelijk in den nood voorzagen, zijn nu helaas! om de afneming des eilands door de zee, naar elders vertrokken, — slechts behoeftigen zijn achtergebleven en staan bij dit hun zoo treurig lot op Landgenooten en mede-Christenen eenen hopenden blik. Ook op U, Ingezetenen van Drenthe! is deze blik gevestigd; U vooral, Zonen en Dochteren des voorspoeds! ja U allen die geven *kunt*, Landgenooten en mede-Christenen! smeeken de ongelukkige bewoners van dit eiland om eenen penning der barmhartigheid, en vertrouwen vastelijk, dat hunne smeekstem *ook in Drenthe niet te vergeefs zal vernomen worden*. In dit vertrouwen deelt ook

de Commissie voor noodlijdende weduwen en weezen te Schiermonnikoog,
en namens dezelve,
H. W. HUNDLINGIUS, *Predikant.*

De Predikanten te *Assen*, daartoe verzocht, bieden zich aan, om de gaven der Drenthenaren voor bovengemelde ongelukkigen te ontvangen, en van die ontvangst verslag te doen in deze Courant.

Op den 21 April 1836, des voordemiddags te 7½ uur, overleed op den Huize *Woudrust*, onder Peize, tot bittere droefheid van haren Echtgenoot, en het kind uit een vorig huwelijk, na eene bedlegering van eenige weken, in den ouderdom van bijkans veertig jaren, na eene zeer gelukkige Echt van tegen jaren en ruim vijf maanden, CATHARINA JOHANNA WILHELMINA TONCKENS, geboren VAN GLOCKMAN.

---

bijzondere kennisgeving is ontvangen, gelieven dezelve *deze tevens daarvoor* aantenemen.

Op *donderdag den 5den Mei 1836, des voormiddags te 10 uren te beginnen*, zal, in het STADSHUIS te *Assen*, worden verkocht eene partij van plus minus 170 STUKS op STAM staande EIKENBOOMEN, geschikt tot *allerhande timmerwerk*, alsmede om *gesneden* te worden.

Op vrijdag en zaturdag, den 6den en 7den Mei 1836, telkens des voormiddags te 10 uren te beginnen, zullen te Gasselte, ten sterfhuize van wijlen den Oud Ette *H. Hiddingh*, ten overstaan van Mr. *A. Homan*, Notaris te Assen, publiek worden verkocht: vijf Paarden, dertig Koebeesten, zeventig Schapen, Wagen, Ploegen, Eggen en verdere boerengereedschappen; kern- en melkgereedschappen, en voorts onderscheidene huismeubels, enz. Zullende op de eerste dag de levendige have worden verkocht.

Assen, den 28 April 1836.

A. HOMAN, *Notaris.*

PRIJS-COURANT DER NEDERLANDSCHE EFFECTEN.

Amsterdam, den 26 April.

Werk. Schuld 2½ pct.	56¼ a 56⅜	Kans-Billetten. . .	24⅜ a 25
Dito 5 pct. . .	101¼ a 101⅝	Amort. Syndicaat .	97¾ a 98⅛

Te Assen, bij C. VAN GORCUM, *Provincialen Drukker.*